

Nr 7.

Av herr **Nerman**, angående rikets allmänna flaggdagar.

Sveriges helgdagsproblem och därmed även dess allmänna flaggningsfrågor äro icke tillfredsställande ordnade. Helgdagsproblemen ligga f. n. hos Kungl. Maj:t för prövning och beslut, och deras historiska utveckling kan inhämtas i första lagutskottets utlåtande nr 31 vid 1948 års riksdag. Med flaggningsfrågorna förhåller det sig på följande sätt:

Vissa dagar äro allmänna salut- och flaggningsdagar, bestämda av Konungen som krigsmaktens högste befälhavare, så kyrkorådets viktigaste fasta helger, nyårsdagen, midsommardagen och juldagen, och vidare Konungens, Drottningens (när drottning finnes), kronprinsens och kronprinsessans födelse- och namnsdagar samt den 6 november, minnet av Gustav II Adolfs död i slaget vid Lützen. Andra dagar äro officiella flaggningsdagar utan detta ursprung: de rörliga helgerna påsk och pingst, Svenska flaggans dag den 6 juni (f. n. även Konungens och kronprinsens namnsdag), Nobel-dagen den 10 december och den 1 maj. Flaggningen dessa dagar har tillkommit på initiativ av bestyrelsen för Svenska flaggans dag och intagits i almanackan i samråd med Vetenskapsakademien och med dess medgivande.

Bestyrelsen (tidigare styrelsen) för Svenska flaggans dag bildades på enskilt initiativ 1916 med uppgift »att i samförstånd med vederbörande myndigheter och under allmänhetens medverkan väcka allt större kärlek till och aktning för svenska flaggan samt sprida upplysning om dess betydelse såsom fosterlandets symbol». Dagen anknyter främst till två historiska tilldragelser av stor nationell betydelse: valet av Gustav Vasa till Sveriges konung den 6 juni 1523 och utfärdandet av gällande regeringsform den 6 juni 1809. Den har från 1916 firats i ökad omfattning, och festligheterna ha, som utskottsutlåtandet säger, »så småningom fått alltmera officiell prägel». 1947 deltog i Stockholm Konungen och på olika håll i landet som talare statsråd, landshövdingar och andra myndighetspersoner.

Intet ont om det lofvärda enskilda initiativet, men det torde kunna ifrågasättas, om inte beslutanderätten i fråga om rikets officiella flaggning dock bör tillkomma en fast statlig institution. Och det förefaller naturligt, att denna är regeringen.

En enhetlig ordning härvidlag vore även gagnelig, då det gäller ändringar och eventuella nya önskemål beträffande flaggningen. Motionären tillåter sig också framföra några sådana.

I våra två närmaste grannfolks — danskars och norrmäns — betryck under den tyska ockupationen 1940—1945 växte det fram en stark sam-

känsla mellan dem och oss, en känsla som sedan har fortsatt att stärkas på den grund av gemenskap i härstamning, rättskänsla, frihetssyn och kultur i allmänhet, som onekligen gör de tre skandinaviska kärnfolken till en grupp med särskilt stora samförståndsmöjligheter. Ett sådant samförstånd mellan besläktade folk innebär ingen avstängning från den övriga mänskligheten utan tvärtom en gemensam strävan i humanitetens tjänst och är därför i allo av godo.

Bland de åtgärder av mera formell art, som understryka en sådan skandinavisk samförståndssträvan, är det inbördes hedrandet av grannfolkens nationaldagar genom officiell flaggning. Åtgärden är föga kostsam men säkert skulle den verka fostrande genom att lära såväl barn som vuxna, att hedrandet av grannfolken är en beståndsdel av den egna kulturen, och vänja människorna vid att tänka sammänksligt. Stockholms stad, som främst genom stadsfullmäktiges ordförande under senaste krigstid, Fredrik Ström, har inlagt stora förtjänster om det skandinaviska samarbetet, har redan för sin del börjat med allmän flaggning på sådana nationaldagar. Det skulle då se väl ut, om inte rikets officiella flaggstänger stode tomma de dagarna, och det skulle ge ännu större eftertryck, om Sverige som rike officiellt upptog samma sed och för sin del — till efterföljd i grannlanden — genom förordning påbjöde allmän flaggning på grannländernas nationaldagar. Därvid bör man utom Danmarks och Norges nationaldagar medta även Finlands och Islands. Norges nationaldag är den 17 maj, Danmarks den 5 juni, Islands den 17 juni och Finlands den 6 december.

Det skulle ytterligare stärka den internationella samhörighetskänslan, om Sverige därtill införde officiell flaggning på den internationella samhörighetens dag, Förenta Nationernas dag den 24 oktober.

Med denna motivering hemställer undertecknad,

att riksdagen ville anhålla, att Kungl. Maj:t måtte

1. ombesörja en enhetlig ordning för rikets samtliga allmänna flaggningsdagar och

2. ombesörja att de nu gällande flaggningsdagarna utökas med Norges, Danmarks, Islands och Finlands nationaldagar samt Förenta Nationernas dag.

Stockholm den 14 januari 1949.

Ture Nerman.
